

Al. 118

643

1846.

Õesti-ma rahwa *12.118.*

Kalender,

ehf

Läht-ramat
1846

aasta peale, pärrast meie

Õsanda Jესuse Kristuse
sündimist.

Sel aastal on 365 päwa.

Talliūnas,
trükkitud Gresseli kirjadega.

Märkide selletamine.

- Noor - fu.
 Essimene werend.
 Täis - fu.
 Wiimne werend.
p. pärrast.
p. l. pärrast lounat.
e. l. enne lounat.
P. Pühha.

Der Druck dieses nur zum Vertriebe in den Ostseeprovinzen zulässigen Kalenders ist unter der Bedingung gestattet, daß die gesetzliche Zahl Exemplare der Censur-Comität übergeben werden.

Dorpat, den 2. October 1845.

Censor Sahmen.

Pärrast meie kalli Jesanda Jesuse Kris- tuse sündimist, on tännawo aasta	1846
Pärrast mailma lomist	5795
Pärrast Tallinna üleseehhitamist	627
Pärrast Lutteruse õige usso üleswõtmist	329
Pärrast wanna katko	189
Pärrast sedda, kui wäggi Pranburgi läks	168
Pärrast sedda, kui Toompä põllend	162
Pärrast sure nälja hakkatust	151
Pärrast teist katko	136
Pärrast meie sure armolise Keisri Herra NIKOLAI PAWLOWITSI sündimist	50
Pärrast sedda, kui ta hakkas wallitsema	21

Jõulo - ja Wastla - päwa wahhel on:
 9 nädalat.

Kristuse ümberleikamisest. Luf. 2, 21.

1 Teisip.	Reäri P.	Uita Jummal!
2 Keßnäd.	Ubel, Set	Selge
3 Neljap.	Enok	ilm ja.
4 Rede	Metusala	
5 Laup.	Simon	suur

Larkad hommiko: maalt. Matt. 2, 1.

6 Pühhap.	3 Kunninga P.	külm.
7 Esmasp.	Julianus	Lumme:
8 Teisip.	Erart	☾ 5, 30' p. l.
9 Keßnäd.	Peatus	tuisko
10 Neljap.	Paawli pääw	ja
11 Rede	Erwaim	wahhel
12 Laup.	Rein	weise

Jesüs 12 aastat wanna. Luf. 2, 41.

13 Pühhap.	1 P. p. 3 R. P.	külm.
14 Esmasp.	Robert	Tuulsed
15 Teisip.	Liril	☉ 11, 1' e. l.
16 Keßnäd.	Risbert	ilmad
17 Neljap.	Tönnitse pääw	ja

18 Rede	Uksel	lumme:
19 Laup.	Sara	tuisko.

Pulmad Rana: liinas. Joan. 2, 1.

20 Pühhap.	2 P. p. 3 R. P. Waab. Seb.	
21 Esmasp.	Neto	Kaunis
22 Teisip.	Madlena	☾ 6, 49' e. l.
23 Keßnäd.	Eotta	pakkane
24 Neljap.	Timoteus	külm.
25 Rede	Paawli ümb.	Külmad
26 Laup.	Polikarpus	pawad.

Pealikust Kapernauma: liinas. Matt. 8, 1.

27 Pühhap.	3 P. p. 3 R. P.	Lumme:
28 Esmasp.	Karel	
29 Teisip.	Samuel	saaga.
30 Keßnäd.	Udelgund	☉ 10, 51' e. l.
31 Neljap.	An	

12mal selle ku päwal tõuseb päike kello pool 9, ja lähhab loja kello pool 4. Pääw on pttē 7 tundi, ja ö 17 tundi.

1 Rede	Virit	Pehme
2 Laup.	Küünla pääw	külm,

Wina : mäest. Matt. 20, 1.

3 Pühhap.	9 P. e. Kr. üll. P.	wahhel
4 Esmasp.	Weronika	
5 Teisip.	Agata	pilwsed ja
6 Keßnäd.	Lora	tuulfsed
7 Neljap.	Rikart	☾ 6, 12' e. l.
8 Rede	Salomon	
9 Laup.	Polli	ilmad.

Külwi : mehhest. Luk. 8, 4.

10 Pühhap.	8 P. e. Kr. üll. P.	Kaunis
11 Esmasp.	Edo	kange
12 Teisip.	Eulalia	külm.
13 Keßnäd.	Elwine	● 9, 10' p. l.
14 Neljap.	Walentin	Tuult
15 Rede	Waustina	ja

Sel kuul on tännawo 28 päwa.

16 Laup.	Jula	lumme
----------	------	-------

Pimmedast tee äres. Luk. 18, 31.

17 Pühhap.	Paasto Pühha	saddo.
18 Esmasp.	Konfordia	Selged
19 Teisip.	Wastla pääw. Sim. Apst.	
20 Keßnäd.	Tuhka pääw	☾ 11, 59' p. l.
21 Neljap.	Esaias	päwad
22 Rede	Peetri pääw	ja
23 Laup.	Mina	suurt

Kristust kiusatakse. Matt. 4, 1.

24 Pühhap.	1 P. Paastus. Maddisep.	
25 Esmasp.	Wiktorius	külma.
26 Teisip.	Nestor	
27 Keßnäd.	Palwe pääw	lumme
28 Neljap.	Iustus	saddo.

16mal selle ku päwal tõuseb päike kello 7, lähhad
loja kello 5. Pääw on 10, d 14 tundi pikk.

1 Rede	Albinus	☿ 4, 27' e. l.
2 Laup.	Medea	Allati

Kananea naesest. Matt. 15, 21.

3 Pühhap.	2 P. Paastus	kulmad
4 Esmasp.	Adrian	pawad.
5 Teisp.	Angelus	Pilwsed
6 Kestnäd.	Kotwrid	ilmad,
7 Nelhap.	Perpetua	wahhel
8 Rede	Siprian	☿ 3, 36' p. l.
9 Laup.	Pöri pääw	lumme:

Kristus aiab kurratid wälja. Luk. 11, 14.

10 Pühhap.	3 P. Paastus	saosed.
11 Esmasp.	Konstantin	Selle
12 Teisp.	Krefor	järrel
13 Kestnäd.	Ernst	tullewad
14 Nelhap.	Sakarius	pehmed
15 Rede	Longinus	● 7, 29' e. l.
16 Laup.	Aleksander	ilmad.

5000 meest sõdetakse. Joann. 6, 1.

17 Pühhap.	4 P. Paastus	lumme:
18 Esmasp.	Kabriel	saddo,
19 Teisp.	Josep	tuult
20 Kestnäd.	Olga	ja
21 Nelhap.	Vent	☿ 6, 49' p. l.
22 Rede	Kawael	
23 Laup.	Tiits	

Jesus kinnwidega wiisatud. Joann. 8, 46.

24 Pühhap.	5 P. Paastus	
25 Esmasp.	Paast. Mar. p.	wihmased
26 Teisp.	Manuel	pä:
27 Kestnäd.	Kustaw	wad.
28 Nelhap.	Kideon	Heitlikud
29 Rede	Kido	
30 Laup.	Udonius	☿ 7, 33' p. l.

Kristuse sisse sõitmiseft. Matt. 21, 1.

31 Pühhap.	6 P. Paastus	ilmad.
------------	---------------------	--------

10mal selle ku päwal tõuseb päike kello 6, lähkub
loja kello 6. Pääw on 12, ja ö 12 tundi pikk.

Aprillis.

Jürri: ehk mahla: ku.

1 Esmasp.	Karijalest. p.	Weike
2 Teisip.	Pauline	
3 Keisnäd.	Werdinand	külm.
4 Neljap.	Suur Neljap.	Wihmased
5 Rede	Suur Rede	ja
6 Laup.	Kõlestin	☾ 10, 3' p. l.

Kristuse ülestõusmisest. Mark. 16, 1.

7 Pühhap.	Ülestõusm. P.	tuulsed
8 Esmasp.	2 Pühha	
9 Teisip.	3 Pühha	päwad,
10 Keisnäd.	Esekiel	wahhel
11 Neljap.	Leo	lumme:
12 Rede	Julius	tuisko,
13 Laup.	Justinus	☉ 6, 27' p. l.

Kinnipandud uksest. Joann. 20, 19.

14 Pühhap.	1 P. p. üll. P.	Künni p.
15 Esmasp.	Olimpia	ning d
16 Teisip.	Karistus	külmad.

Sel kuul on 30 päwa.

17 Keisnäd.	Rudolw	Selle
18 Neljap.	Walerian	järrel
19 Rede	Simon	tullemad
20 Laup.	Jakobina	pehmed

Heast karijalest. Joann. 10, 12.

21 Pühhap.	2 P. p. üll. P.	☾ 1, 30' p. l.
22 Esmasp.	Kajus	
23 Teisip.	Jürri pääw	päwad.
24 Keisnäd.	Albert	Heitlikud
25 Neljap.	Markuse p.	
26 Rede	Esekiel	ja
27 Laup.	Anastasi	pilwised

Ürrikese aia pärrast. Joann. 16, 16.

28 Pühhap.	3 P. p. üll. P.	päwad.
29 Esmasp.	Reimund	☉ 7, 44' e. l.
30 Teisip.	Erast	

12mal selle ku päwal tõuseb päike kello pool 5, ja lähkub loja kello pool 8. Päaw on pikk 15, ja d 9 tundi.

Majus.

Meio: ehk leht: ku.

1 Kesküd.	Bolbri pääw	Willud
2 Neljap.	Sigismund	ja
3 Rede	† Leidmine	
4 Laup.	Tio	unibsed

Kristuse ärraminnefest. Joann. 16, 5.

5 Pühhap.	4 P. p. üll. P.	päwad,
6 Esmasp.	Susanna	Ⓢ 3, 5' e. l.
7 Teisip.	Ulrika	wahhel
8 Kesküd.	Laas	jälle
9 Neljap.	Niggulas	tuult.
10 Rede	Kordian	
11 Laup.	Pankratius	Heitlik

Digest paalumifest. Joann. 16, 23.

12 Pühhap.	5 P. p. üll. P.	
13 Esmasp.	Serwatus	● 6, 23' e. l.
14 Teisip.	Kristjaan	ilm.
15 Kesküd.	Sohwi	
16 Neljap.	Taewa minn. p. (Suur † pääw)	Kännad

Sel kuul on 31 päwa.

17 Rede	Anton	
18 Laup.	Erik	sojad
Kõnnustajast Waimust. Joann. 15, 26.		
19 Pühhap.	6 P. p. üll. P.	päwad.
20 Esmasp.	Pil	
21 Teisip.	Pontusine	Ⓢ 7, 8' e. l.
22 Kesküd.	Mili	Wihma.
23 Neljap.	Tesiderius	Sojad
24 Rede	Ester	ilmad.
25 Laup.	Urbanus	Jffa

Pühhaist waimust. Joann. 14, 23.

26 Pühhap.	Nelli Pühhi	weel
27 Esmasp.	2 Pühha	lähkawat
28 Teisip.	Willem	Ⓢ 5, 14' p. l.
29 Kesküd.	Mart	ilmad
30 Neljap.	Wikand	sojemaks.
31 Rede	Petronella	Tuult.

8mal selle ku päwal tõuseb päike kello pool 4, ja lähkáb loja kello pool 9. Pääw on pikk 17, agga 8 7 tundi.

Juniu 8.

Jani = ku.

1 Laup.	Kotskal	Mürrista:
Jesús ja Mikodemus. Joann. 3, 1.		
2 Pühhap.	3 aino Jum. P.	mised.
3 Esmasp.	Rasmus	
4 Teisip.	Tarius	☾ 8, 16' e. l.
5 Keßnäd.	Ponirastius	Umbfed
6 Neljap.	Artemius	ilmad.
7 Rede	Eufretsia	Kännad
8 Laup.	Medardus	sojad

Kikkast mehhest. Luk. 16, 19.

9 Pühhap.	1 P. p. 3 a. J. P. Wittem p.	
10 Esmasp.	Wlawius	päwad.
11 Teisip.	Parnabas	☉ 7, 26' p. l.
12 Keßnäd.	Pasilides	Mürrista:
13 Neljap.	Tobias	mised,
14 Rede	Walerius	rahhe ja
15 Laup.	Widi pääw	wihmasaoga.

Surest õhto sõmaaiast. Luk. 14, 16.

16 Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	
17 Esmasp.	Nikander	Heitlikud

Sel kuul on 30 päwa.

18 Teisip.	Homerus	
19 Keßnäd.	Kerwasius	☽ 11, 2' p. l.
20 Neljap.	Wlorentin	ja
21 Rede	Kael	tuulsed
22 Laup.	Karolina	ilmad.

Kaddunud lambast. Luk. 15, 1.

23 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	
24 Esmasp.	Jani pääw	Illusad
25 Teisip.	Webronia	
26 Keßnäd.	Jeremias	sojad
27 Neljap.	Eadislauß	☉ 9, 49' e. l.
28 Rede	Josua	
29 Laup.	Peetr. Pawl. p.	päwad.

Olge armolised. Luk. 6, 36.

30 Pühhap. | **4 P. p. 3 a. J. P.** |

10mal selle ku päwal tõuseb päike 3 werendit pärrast kello 2, ja lähhab loja üks werend pärrast kello 9. Pääw on pikk 18 ja üks pool tundi, agga 5 ja üks pool tundi.

1 Esmasp.	Teobald	Weel
2 Teisip.	Heina Mar. p.	tullemad
3 Keßnäd.	Kornelius	☾ 3, 2' p. l.
4 Neljap.	Ulrik	sojad
5 Kede	Anselm	
6 Laup.	Hektor	päwad,

Rohkest kallasagist. Luk. 5, 1.

7 Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P.	wahhel
8 Esmasp.	Kilian	mürristami:
9 Teisip.	Kirillus	sed
10 Keßnäd.	7 Wenda	
11 Neljap.	Eleonora	● 9, 41' e. l.
12 Kede	Hindrik	wihmas
13 Laup.	Marreta pääw	saoga.

Wariferide digusest. Matt. 5, 20.

14 Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	Umbfed
15 Esmasp.	Apost. iagg.	ja
16 Teisip.	August	uddused
17 Keßnäd.	Aleksius	päwad.

18 Neljap.	Rosina	Willud
19 Kede	Wridrika	☽ 0, 41' e. l.
20 Laup.	Elias	ilmad.

4000 meest sõdetakse. Mark. 8, 1.

21 Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	Kännad
22 Esmasp.	Maria Mad.	sojad
23 Teisip.	Oskar	päwad.
24 Keßnäd.	Kristina	Wihma.
25 Neljap.	Jakobi pääw	
26 Kede	Anno	☾ 7, 41' e. l.
27 Laup.	Marta	

Walleeprowetides. Matt. 7, 15.

28 Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P.	Wägga
29 Esmasp.	Olowi pääw	sojad
30 Teisip.	Abdon	
31 Keßnäd.	Kristwrid	päwad.

12mal selle ku päwal tõuseb päike kello pool 4, ja lähkääb loja kello pool 9. Pääw on pilt 17. agga ö 7 tundi.

1 Neljap.	Petri wang.	Mürrista:
2 Rede	Hannibal	Q 0, 30' e. l.
3 Laup.	Eleasar	minne ja

Ületohtusest maia: piddajast. Luf. 16, 1.

4 Pühhap.	9 P. p. 3 a. J. P.	wihma.
5 Esmaasp.	Oswald	Kännad
6 Teisip.	Eugenius	sojad
7 Kestnäd.	Uline	pawad.
8 Neljap.	Kerhard	Ilka
9 Rede	Romanus	weel
10 Laup.	Lauritse pääw	● 1, 12' e. l.

Jerusalemma ärrarikmisest. Luf. 19, 41.

11 Pühhap.	10 P. p. 3 a. J. P.	sojad
12 Esmaasp.	Alara	pawad.
13 Teisip.	Ello	
14 Kestnäd.	Eusebius	Wihma.
15 Neljap.	Muski Mar. p.	
16 Rede	Isaak	Heitlikud,
17 Laup.	Wilibald	● 11, 57' p. l.

Wariserist ja tõlnerist. Luf. 18, 9.

18 Pühhap.	11 P. p. 3 a. J. P.	
19 Esmaasp.	Sebald	agga
20 Teisip.	Pärnard	
21 Kestnäd.	Rut	launid
22 Neljap.	Wilibert	
23 Rede	Sakeus	sojad
24 Laup.	Pertli pääw	☺ 2, 55' p. l.

Kurdist ja keletumast. Mark. 7, 31.

25 Pühhap.	12 P. p. 3 a. J. P.	
26 Esmaasp.	Trenäus	ilmad.
27 Teisip.	Kebhard	Miske
28 Kestnäd.	Augustin	ja
29 Neljap.	Joann. huff.	uddune
30 Rede	Benjamin	ilm.
31 Laup.	Rebekka	☾ 1, 20' p. l.

14mal selle ku päwal tõuseb päike 3 werendit pärast kello 4, ja lähkab loja üks werend pärast kello 7. Pääw on pikk 14 ja üks pool, agga 8 9 ja üks pool tundi.

September. Süggise-ehk Mihkli-kü.

Preestrist ja lewitist. Luf. 10, 23.

1 Pühhap.	13 P.p. 3 a. J. P.	Umbfed
2 Esmasp.	Eisa	ja
3 Teisp.	Reinard	willud
4 Keßnäd.	Kai	päwad,
5 Neljap.	Moses	
6 Rede	Magnus	wahhel
7 Laup.	Regina	

Rünnest piddali: többisest. Luf. 17, 11.

8 Pühhap.	14 P.p. 3 a. J. P.	5, 12' p. l.
	Mar. sündmin.	wihma
9 Esmasp.	Pruno	ja
10 Teisp.	Sostenes	
11 Keßnäd.	Pöri pääw	tuult.
12 Neljap.	Sirus	
13 Rede	Amatus	Heitlikud
14 Laup.	† üllendamine	

Mammonast. Matt. 6, 24.

15 Pühhap.	15 P.p. 3 a. J. P.	päwad.
16 Esmasp.	Leontina	9, 5' e. l.

Sel kuul on 30 päwa.

17 Teisp.	Josepina	Willud
18 Keßnäd.	Kottlob	päwad,
19 Neljap.	Werner	pärrast
20 Rede	Wausta	head
21 Laup.	Matteuse p.	ilmad.

Maini: liina surnust. Luf. 7, 11.

22 Pühhap.	16 P.p. 3 a. J. P.	Wihma,
23 Esmasp.	Osea	☉ 0, 12' e. l.
24 Teisp.	Joann. sam.	tuultsed
25 Keßnäd.	Kleowas	ja
26 Neljap.	Harald	
27 Rede	Adolw	pahhad
28 Laup.	Wentfel	

Wee: többisest. Luf. 14, 1.

29 Pühhap.	17 P.p. 3 a. J. P.	ilmad.
	Mihkli pääw	
30 Esmasp.	Hironimus	☉ 5, 46' e. l.

12mal selle ku päwal tõuseb päite kello 6, ja lähhab loja kello 6. Pääw on pikk 12, ja 3 ka 12 tundi.

Oktober.

Wina - fu.

1 Teisip.	Wolmar	Willud
2 Kesknäd.	Woldemar	
3 Neljap.	Jairus	ilmad,
4 Kede	Prants	wahhel
5 Laup.	Wides	saab

Suremasi käsust. Matt. 22, 34.

6 Pühhap.	18 P.p. 3 a. J. P. Teikuse P.	
7 Esmasp.	Malo	wihma,
8 Teisip.	Tomasia	☉ 9, 22' e. l.
9 Kesknäd.	Tionisius	ja
10 Neljap.	Mai	tuult.
11 Kede	Purfard	
12 Laup.	Walwriid	Uddune

Alwatud innimesest. Matt. 9, 1.

13 Pühhap.	19 P.p. 3 a. J. P.	ilm.
14 Esmasp.	Kalikstus	Wihmased
15 Teisip.	Heddo	☉ 4, 48' p. l.
16 Kesknäd.	Kallus	ja
17 Neljap.	Leonhard	kulmad

Sel kuul on 31 päwa.

18 Kede	Lufase pääw	päwad.
19 Laup.	Lutsius	

Pulma ridest. Matt. 22, 1.

20 Pühhap.	20 P.p. 3 a. J. P.	
Lutteruse õige usso ülestw. P.		

21 Esmasp.	Ursel	Kanget
22 Teisip.	Kel	☉ 10, 50' e. l.
23 Kesknäd.	Sewerin	tuult.
24 Neljap.	Salome	Heitlikud
25 Kede	Krispin	päwad.
26 Laup.	Amandus	

Kunningamehhe poia. Joann. 4, 47.

27 Pühhap.	21 P.p. 3 a. J. P.	Saab
28 Esmasp.	Simon Judas	lund
29 Teisip.	Engelbreht	ja
30 Kesknäd.	Abalon	☉ 1, 22' e. l.
31 Neljap.	Wolfgang	wihma.

16mal selle ku päwal tõuseb päike kello pool 8, ja lähkääb loja kello pool 6. Pääw on pikk 9, 8 15 tundi.

1 Rede	Pühhade pääw	Weike
2 Laup.	Singede pääw	

Kawwalast sullasest. Matt. 18, 23.

3 Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	külm
4 Esmasp.	Ot	ja
5 Teisp.	Plandina	lumme:
6 Kestnäd.	Käeper	saddo.
7 Neljap.	Paltser	☉ 0, 48' e. l.
8 Rede	Klaas	Umbne ja
9 Laup.	Joobst	pahha

Kohto: rahhast. Matt. 22, 15.

10 Pühhap.	23 P. p. 3 a. J. P. M. Rutter	
11 Esmasp.	Martin Piisk.	ilm.
12 Teisp.	Jonas	Tuul: sed
13 Kestnäd.	Urkadius	ja
14 Neljap.	Predrik	☉ 0, 38' e. l.
15 Rede	Leopold	wihmased
16 Laup.	Ottomar	päwad.

Jairi türest. Matt. 9, 18.

17 Pühhap.	24 P. p. 3 a. J. P.	Parras
18 Esmasp.	Esra	külm
19 Teisp.	Liisbet	ilm.
20 Kestnäd.	Amos	Heitlikud
21 Neljap.	Mar. ohwerd.	☉ 0, 35' e. l.
22 Rede	Sesilia	
23 Laup.	Klement	päwad.

Hirmfast ärrakautamisse: tööst. Matt. 24, 15.

24 Pühhap. **25 P. p. 3 a. J. P.**

Surante mällestuse Pühha.

25 Esmasp.	Kadrina pääw	Tuult,
26 Teisp.	Konrad	wihma
27 Kestnäd.	Jetta	ja
28 Neljap.	Künter	☉ 10, 55' p. l.
29 Rede	Ewert	lumme:
30 Laup.	Andrekse pääw	tuisko.

gnal selle ku päwal tõuseb päike kello pool 9, ja lähhab loja kello pool 4. Pääw on pikk 7, 8 17 tundi.

Detsember.

Jõulo: ku.

Kristuse süste: sõitmisest. Matt. 21, 1.		
1 Pühhap.	1 Krist. tull. P.	Umbesed
2 Esmasp.	Kandidus	ja
3 Teisip.	Tala	külmad
4 Keisnäd.	Parbo	päwad.
5 Neljap.	Sabina	Weike
6 Rede	Stiggola pääw	● 2, 22' p. l.
7 Laup.	Antonie	külm

Tähhed enne wimist päwa. Luf. 21, 25.		
8 Pühhap.	2 Krist. tull. P. Mar. sam.	
9 Esmasp.	Juhkum	
10 Teisip.	Pühhem pääw	lumme:
11 Keisnäd.	Elso	saoga.
12 Neljap.	Ottilia	Kaunis
13 Rede	Eutisia	● 8, 15' e. l.
14 Laup.	Nikasiu	

Joannes wangi: tornis. Matt. 11, 2.		
15 Pühhap.	3 Krist. tull. P.	kange külm.
16 Esmasp.	Albina	ja
17 Teisip.	Ignatius	lumme

Sel kuul on 31 päwa.

18 Keisnäd.	Kristow	tuisfo.
19 Neljap.	Lot	
20 Rede	Abraam	● 4, 21' p. l.
21 Laup.	Toma pääw	Selge

Joannese tunnistusest. Joann. 1, 19.		
22 Pühhap.	4 Krist. tull. P.	taewas
23 Esmasp.	Dagobert	ja
24 Teisip.	Adam, Ewa	
25 Keisnäd.	Jõulo	külmad
26 Neljap.	2 Pühha	
27 Rede	3 Pühha	päwad.
28 Laup.	Süta Laste p.	● 8, 15' p. l.

Jummes: pannemisest. Luf. 2, 33.		
29 Pühhap.	P. p. Jõulo	Jummesaddo
30 Esmasp.	Tawet	ja
31 Teisip.	Silwester	tuult.

10mal selle ku päwal tõuseb päike üks werend pärrast kello 9, ja lähkab loja 3 werendit pärrast kello 2. Pääw on pikk 5 ja üks pool tundi, 3 18 ja üks pool tundi.

Alasta muutmised.

Kewwade hakkab 9. Päästoku päwal, kello 1, 16 minuti e. l. Siis on pääw ja õ ühhe pikkused.
Sui hakkab 9. Janiku päwal, kello 10, 1 minuti p. l. Siis on meil keigepikkem pääw.
Säggise hakkab 11. Mihkliku päwal, kello 0, 3 min. p. l. Siis on jälle pääw ja õ ühhe pikkused.
Tälwe hakkab 10. Jõuloku päwal, kello 5, 43 min. e. l. Siis on meil keigelühhem pääw.

Päwa ja Ku warjutamised.

Sel aastal warjutakse Päike kaks kord, agga Ku warjutamist ei olle koggoni, ja needsinatsed kaks Päwa warjutamissed on ka meie maal mõllemad näggematta.
Esimene Päwa warjutamine on 13. Jürriku päwal, kello 6 p. l.
Teine Päwa warjutamine on 8. Winaku päwal, kello 9 e. l.

Wennema Ülemawallitseja sugguselts.

Nikolai se esimene, Keiser ja keige Wennerigi wallitseja; ka Sleswik-Holsteini wallitseja ja Würst, on sündinud 1796, Janiku 25. päwal.
Aleksandra Weodorowna, Keisri praua, Preisi Printsess; sündinud 1798, Heinaiku 1. p.

Aleksander Nikolajewits, Rigi pärria, Tsesarewits ja Suurwürst; on sündinud 1818, Jürriku 17. päwal. Temma Praua on: Maria Aleksandrowna, Tsesarewna, Hessen-Darmstati Printsess; sünd. 1824, Heinaiku 27. p.

Nende lapsed:

Nikolai Aleksandrowits, Suurwürst; sündinud 1843, Mihliiku 8. päwal; ja Aleksander Aleksandrowits, Suurwürst; sündinud 1845, Künlaiku 26. päwal; ja Aleksandra Aleksandrowna, Suurwürsti Printsess; sündinud 1842, Leikuseiku 18. päwal.

Konstantin Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1827, Mihliiku 9. päwal.

Nikolai Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1831, Heinaiku 27. päwal.

Mikael Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1832, Winaku 13. päwal.

Mikael Pawlowits, Suurwürst, Keisri wend; on sündinud 1798, Neäriku 28. päwal, ja temma Praua on:

Helena Pawlowna, Wirtembergi Printsess; on sündinud 1806, Jõuloku 28. päwal.

Maria Nikolajewna, Suurwürsti Printsess; on sündinud 1819, Leikuseiku 6. päwal. Lais

latud Keiserliku Prints Maksimilian Leug-
tenbergi pranaß.

Nende lapsed:

Nikolai Maksimilianowits, Prints;
sündinud 1843, Heina:ku 23. päwal; ja
Maria Maksimilianowna, Printses;
sündinud 1841, Wina:ku 4. päwal; ja
Eugenia Maksimilianowna, Printses;
sündinud 1845, Päästo:ku 20. päwal.

Olga Nikolajewna, Suurwürsti Printses;
on sündinud 1822, Leikuse:ku 30. päwal.

Maria Michailowna, Suurwürsti Printses;
on sündinud 1825, Kuuula:ku 25. päwal.

Katarina Michailowna, Suurwürsti Print-
ses; on sündinud 1827, Leikuse:ku 16. päwal.

Maria Pawlowna, Suurwürsti Printses,
Keisri õdde, Weimari ja Eisenaki Ma wallitseja
Karel Wridriko praua, on sündinud 1786,
Kuuula:ku 4. päwal; ja temma abbiķasa on
sündinud 1783, Kuuula:ku 2. päwal.

Anna Pawlowna, Suurwürsti Printses, Keisri
õdde, Hollandima Runninga Wille mi II. praua;
on sündinud 1795, Meäri:ku 7. päwal; ja temma
abbiķasa on sündinud 1792, Jõulõ:ku 6. päwal.

Kronopühhad, mis ue kirriko seaduse jär-
rele ka Ma kirrikutes tulleswad piddada:

1. Jürriku 17mal päwal. Esesarewitsi Sure-
würsti Aleksander Nikolajewitsi, wenne-
rigi aujärke pärris pärria sündimise päaw.
2. Jürriku 21mal päwal. Meie sure Keisri Praua
Aleksandra Weodorowna nimme päaw.
3. Janiku 25mal päwal. Meie sure Keisri ja
keige Wennerigi Wallitseja Nikolai Pawlo-
witsi sündimise päaw.
4. Heina:ku 1. päwal. Meie sure Keisri Praua,
Aleksandra Weodorowna sündimise
päaw.
5. Leikuseku 22mal päwal. Meie sure Keisri
Herra ja Temma Abbiķasa kronimise päaw.
6. Leikuseku 30mal päwal. Wennerigi aujärke
pärris pärria, Surewürsti Aleksander Ni-
kolajewitsi nimme päaw.
7. Talweku 20mal päwal. Meie sure Keisri
Nikolai Pawlowitsi wallitsuse hakkatuse
päaw.
8. Jõulõku 6mal päwal. Sesamma meie sure
Keisri nimme päaw.

Needßunnatsed Kronopühhad petakse nenda kui
Päästo jutluse päwad.

Hooste-, weiste- ja kauba-ladad.

1. Eesti- ja Rubbermangus.

Tallinnas: 1) Jani-ku 20ast pävast ku otsani.

2) Mihkli-ku 26mal, 27mal ja 28mal päwal.

Rakwerre-liinas: 1) Neäri-ku 27mal ja 28mal päwal. 2) Jani-ku 16mal ja 17mal päwal. 3) Mihkli päwal.

Vaide-liinas: 1) Künla-ku 3mal päwal. 2) Jani-ku 25mal päwal. 3) Mihkli-ku 10mal ja 11mal päwal.

Haapsalo-liinas: 1) Neäri-ku 10mal ja 11mal päwal. 2) Mihkli-ku 14mal ja 15mal päwal.

Valdiiski-liinas: 1) 2sel ja 3mal Künla-ku päwal. 2) Mihkli-ku 21mal ja 22mal päwal.

Eihola-liinas: 1) Esmaspäwal enne Wastla päwa. 2) Mihkli-ku 24mal päwal.

Raplas: 1) esimesel redel pärrast Mihkli päwa. 2) kolmandamal redel pärrast Neäri päwa.

Reblaštes: 1) Mihkli päwal ja faks päwa se järrele. 2) Jdulo-ku 19mal ja 20mal päwal linnalaat.

Merjama firriko jures, kolmandamal Kristuse tullemise pühhal.

Orkital, Neäri-ku 7mal ja 8mal päwal.

Kollowerres, Neäri-ku 17mal ja 18mal päwal. ja Wina-ku 4mal ja 5mal päwal.

Jõhwiš, Mihkli-ku 24mal ja 25mal päwal.

Keila firriko jures, Mihkli päwal ja faks päwa se järrele.

Jõehtmes, nädal pärrast Mihkli päwa.

Rubbermango kohto kasso järrele ei olle lubba, ei laupäwal egga pühapäwal lata pidada, waid, kui nenda juhtub, peab sedda teise nädala esimesel argipäwal petama.

2. Eihwlandi- ja Rubbermangus.

Tarto-liinas: 1) Kolme funninga suur saksa laat. 2) Peetri, 3) Maria sündimise ning 4) Mihkli-päwal.

Perno-liinas: 1) 3 nädalat pärrast Jani-päwa üks suur saksa laat. 2) Esmaspäaw ning Teispäaw enne Mihkli päwa. 3) Esmaspäaw ning Teispäaw pärrast 3mat Kristuse tullemise pühha.

Willandi-liinas: 1) Künla-ku 2sel päwal üks suur saksa laat, 8 päwa. 2) Jani päwal, 3 päwa, ning 3) 24mal Mihkli-ku päwal.

Kurresare-liinas: 1) 6mal Künla-ku päwal. 2)

1 sel Wina:ku päwal ja 3 päwa pärrost sedda.

Werro:linnas: 1) Jani päwal. 2) 24mal Mihkli:ku päwal. 3) Üks suur saksa laat, mis 8 päwa petakse 22sest Rüünla:ku päwast. 4) 10mal Ealwe:ku päwal.

Walfas:linnas: 1) 12mal Jani:ku päwal. 2) 10mal Leikuse:ku ja 3) 29mal Mihkli:ku päwal.

Rastnas, Mihkli:ku 8mal ja 9mal päwal.

Audrus, 17mal ja 18mal Mihkli:ku päwal.

Põltsama:mdisas, 17mal Mihkli:ku päwal.

Eustiwerre:mdisas, 15mal Wina:ku päwal.

Põrawerre:mdisas, 13mal Mihkli:ku päwal.

Raanso:mdisas, 30mal Leikuse:ku päwal.

Rorti:mdisas, liggi Walfas:linna, 15mal Mihkli:ku päwal.

Rappina:mdisas, 4mal ja 5mal Mihkli:ku päwal.

Weski:mdisas, Rambia kihhelskonnas, 15mal Wina:ku päwal.

Oldre:mdisas, Helme kihhelskonnas, 10mal ja 11mal Mihkli:ku päwal.

Helme:mdisas, 15mal Leikuse:ku päwal.

Earwaste:mdisas, 29mal Jani:ku päwal.

Wendro:mdisas, 20mal ja 21mal Mihkli:ku päwal.

Luggemisfed

toeste sündinud asjadest
wanna ja nore rahwale Jummalale
rigi kaswatamisfeks.

„Õnsad on need, kes Jummalale sanna
kuulwad, ja sedda tallele pannewad!“

Luka 11, 28.

Serpsti linnas Saksamal sündis Kristow Lebreht 27mal Jani:ku päwal 1697 aastal, ühhe kuulsa toetri poeg, kes jo omma nore ea sees tüdimatta Jummalale sanna luges, ja pälwed teggi, ning selle ülle järrele mõtles, mis temma sealt seest lugenud. Sedda tehha olli koli-käimisse wahhe-aial temma armsam tõ. Saggedaste temma siis ka rakis omma isä perrega Jummalale sanna ja selletas neile monne armsa salmi ärra. — Kui temma haigusse pärrast ei sanud koli miäna, siis temma ütles omma emma wasto: „nüüd tahhame rõõmsad olla Jhsandas! meie tahhame ühhes

fous Jummalala sanna luggeda ja Jummalale palwed tehha!" — Omma wenna wästo, kes olli omma emma haukutam, ütles Lebreht: ärra te patto emma wästo, kui sinnul ka digust olleks, siiski sinna ei tohhi wannematte wästo räkida egga nende wästo päina, waid pead kannatama ja Jummalat kartma!" — Kui temma ennese wästo kowwaste waitleti, siis olli temma rahhul ja wait. — Aegsaste temma jo katsus ommad himmud ärrasalgada, et wannuses temmal sedda fergem pididi ollema neid tallitseda ja ärrawoita. — Nenda olli temmal üksford wägga suur himmo wina-marjo süa, agga äkkitselt temma mõtles ja ütles: „minno himmo on wägga suur, minna tahhan temma wästo päina!" ja ei sõnud mitte üht ainust wina-marja. — Tühja jutto aiada, temma ei armastand mitte, waid keif mis temma räkis tunnistas waimo woimust ja ellawat usko, nenda kui keif temma wiisid, allandust. — Omma wenna ja dedega temma teggi wägga hea melega, ükslasse kohhal, Jummalale palwed ning maenitšes neid Jummalat tännada temma armannide eest. — Kui ta neid sanno 1 Joann. 1, 7. „Jesuse Kristuse Jummalala Poia werri teeb meid puhtaks keigest pattust," sai ärraselletanud ning tunnistanud, et temma mitte rikuse ja au järrele ei kula, waid Kristust otsib, räkis temma ni hal-

leda sannadega, et mitmele, kes sedda kuulsid, wessi filmi tulli. — Tassase ja lahke sannadega maenitšes temma teisi. Nelli näddalad enne surma, temma ütles omma de wästo: „tulle, tahame seadust tehha Jummalaga! pidagem aega kalliks!" ning pallus Jummalat omma dega. — Kui temma wend temma kääst küsis, mis temma peaks teggema, et woiks waggaks sada, wästas Lebreht: „sinna pead palluma pattust = pöörlikko meelt, usko ja armastust! kui sul neid on, siis ja kindlaste palwes ja palwe teggemisšes!" — Temma teggi ka monned illusad waimolikkud laulud, ja kui sowiti neid luggeda, siis kelas temma neid andmast, sest ma tean, ütles temma, teie wöttate mind nende pärrast kiita, ja se teeb mo süddamele haiget. — Omma de wästo temma ütles: „kui sinnul se rõõm süddames olleks, mis minnul on, siis sinna ei annaks sedda ärra, kui sul ka keif Serpsti liäna kulda ja hõbbedat peaks pakkutama; kui Jummal agga sedda rõmo minno kääst ärrawöttaks, minna ka selle eest tedda tännakfin!" — Kui temmal wägga kange pea-wallo olli, ütles temma emma temma wästo: „armas laps, eks sinna ei pallu Jummalat, et temma sinno wallo ärrawöttab?" — Temma wästas: „se armolinne Jäsa taewas, ep olleks mulle sedda wallo annud, kui se minnule hea ep olleks, se-

pärrast ma tahhan selle läbbi kannatust öppida, kui minna sedda wallo ennam ei jaksa kannatada, siis tahhan tedda palluda, et sedda wõttaks wähhendada." — Ennese surma peäle, temma mõtles sure rõmoga. — „Meie teame," temma ütles, „et peame Temma sarnatseks sama, sest meie same Sedda näha, nenda kui Temma on!" 1 Joann. 3, 2. — Sure hõlega ta aias pühitusist takka, sest temma ütles: „kui meie Jummalat ette tahhame astuda, siis peame mele ja waimu poolt, uks sama!" — Et kui temma pea-wallo ifka kangemaks läks, siis ommeti temma kais, kolm nädalad enne surma weel kolis ja kirikus. — Andis wallo piisut taggasi, siis tunnistas temma su, misuggune waim temma süddames elas! „Oh kui maggusaste saan Jeesuse rüppes puhkada, mis kallis rahho saab seal minnula!" ütles temma pari tundi enne surma. Temma pallus sedda laulo ennesele laulda: „Mo hing, oh! rõõmsast fida nüüd omma helde Jummal!" j. n. t. f. (M 188 meie Paulo-ramatus). Kolm päwa temma olli surmaga woitlemas. Ja kui rahwas laulis sest laulust: „mo kääst süddant olled wõtnud" sest 9 mast salmist neid sanno: „rõmoga so rõmuks tullen, mo au on so auu-kroon, ärra wiwi, kermest tõtta" (M 308 meie Paulo-ramatus) siis teggi weel

wiimsel korral filmad lahti, wagga naer seisis temma suus, ja kääga näitis taewa pole. Warsti pärrast sedda temma heitis hinge, 10 aast. 3 kuud wanna. —

„Jehowa, kule warra mo heält, warra tahhan ma ennast so pole walmistada ja wahtida." —
Law. Paulo = r. 5. peat. 4. f. —

Wallitse ennesele Jummalat fanna ello: juhatajaks.

Kaks poisid Inglismaal Londoni linnas fatusid surma läbbi 1820mal aastal ühhel päwal isä ja emma, ja jäid ilma suggulast, sures wae-suses üksi järrel. Nemmad wõtsid nou, *** linnas omma onnot minnema waatma, temma kääst abbi ja armo palluda. — Tee peäl nemmad läksid ühhe alwa trahteri sisse ja pallusid ennesele õmaia, mis neile ka mitte keeldud. — Kui trahteri perremees norema poisi märsis (leibakottis) wagga illusaste punnutud Pibli-ramato näggi, ütles temma, temma wasto: sul ex olle rahha egga leiba, mü mulle sedda Pibli-ramatut, minna maksan sulle 6 rubla selle eest! — „Enne minna surren nälga, kui sedda Piblit müüksin," wastas halleda filmadega poisike. — Mikspärrast on siis se ramat ni armas sinno melest? küsis perremees. — „Kui

minna seitse aastad wanna ollin,“ wastas poisike, „siis sain kolis selle ramato seest õppetud; minna õppisin ommad pattud tundma ja iggatsesin ühhe arralunnastaja järrel. Selle ramato sees minna tedda leidfin, nüüd minna ka tahhan temmale ellada, ja temma sanna peab minno walguš ollema minno tee peal!“ — Siis kiusas perremees tedda ja pakkuš temmale weel suremat rahha. — „Ei, ei,“ wastas poisike, „ei minna omma Pibli-ramato arra ei mü, Londonist seia sadik olli temma minno tru saatja, temma peab ka eddespiddi iggapolel mind saatma. Tulli mul nalg kätte, siis istusin tee äre mahha. luggesin Jummal sanna ning sain jälle uut julgust ja rammo.“ — Agga mis sinna siis omma wennaga tahhad tehha, küssis perremees, kui teie onno teid wasto ei wõtta? „Kui isä ja emma meid ka mahhajätwad, siis ommeti Jssand meid wõttab wasto,“ wastas poisike lahkeste. —

„Sinno su = kasso = õppetus on mulle kallim, kui mitto kulla ja hõbbe = tükki.“ Daweti laul
119, 72.

Kes pallub se saab!

Meie kallis Onnisteggia ütleb meile kül:
„keik mis teie ial pallute Jssalt, minno nimmet,

sedda teie peate sama!“ agga siiski meie ei tohhi lota, et Jummal meie palwed siis jo kuulda wõttab, kui meie agga Jესusse nimme seäl jures nimmetame, waid se jääb ikka Jummal tarkuše ja armio holeks, kas ja millal temma meie palwed tahhab kuulda wõtta, sellepärast ka meie Jssand Jესus isse, omma kannatamisse aial lugges: „kui se woib olla, siis mingo seinnane karrikas minust möda, agga mitte minno, waid sinno tahtminne, oh Jssa taewas, sündko!“ — Nenda tunnistab ka se jut, mis teie praego sate luggeda, et Jummal usklike palwed kuulda wõttab.

Ärra unnusta mitte, hädda ja abhastuses Jummal sanna, abbi ja nou otsida.

Üks tru ja aus kirrifo õppetaja, kes olli tüdimmatta omma ammetis tödd teinud, wõttis nou, puhkamissesk ja pärrast ühhe raske haiguše, rammo kaswatamissesk, omma suggulaši minnema waatma. — Ešsimesel õhtul, kui jo teereisi peal olli, jäi temma raskeste haigeks, nenda et woeral kōhhal surm jo näitis liggi ollewad. — Raske ja kurwa süddamega istus temm praua nuttes, temma

haige=wodi jures, ja ei ootnud muud kui mehhe surma. „Oh, õhkas temma praua, halleda ja raske waimoga: olleks meie kallis Õnnisteggia weel Ma peäl, minna ruttaksin warssi temma jure, hakkaksin temma jalgadest finni, ja nutto silmadega, waljo heälega palluksin tedda: anna mulle minno kallist meest, anna mo lastele, armsa isä jälle kätte!“ — Temma ei teadnud ennam, mis pididi teggema omma mehhe kanges wallus ja raskes többes. — Tahutamist ja trööstimist otsides, wöttis temma Pibli-ramato kätte, teggi ramato lahti, ja se Jssanda trööstimisese fanna, olli kui magguš rohhi temma hawatud süddamele: „Wata, minna ollen iggapäwa teie jures, mailma otsani!“ Matt. 28, 20. — Oh need sannad ollid kui kallis ello=wessi temma janutand hingele; kindlas uskus hakkas sesamma too- tusse fanna temma süddame peäle, temma leidis sedda rahho, mis mailm ei woi anda, temma julgus ja lotus Jummal ja omma Õnnisteggia abbi ja armo peäle kaswis nenda, et rõmoga ennast al-landas Jummal ärramoistmatta tahtmisse alla. Jummal wöttis temma palwed kuulda, surma=ingel lendas ärra temma armsa abbikasa haige=wodist, Jssand issepuhhus jälle uut ello temma poolsumud kehha sisse, nenda et weel kaua aega sai Jummalafured immeteud ja armo=annid kiita, ning kaua weel elas õnnistamisfeks omma maiale ja koggodussele.

„Kui sinno kässo=õppetus ep olleks minno jahutaminne olnud, siis olleksin minna ommas willetsusses hukka lainud.“ — Daweti laul 119, 92.

Wanne tähhele Jummal teed ning kuida temma ärrakaddunud hinged üllesotfib.

Raks nored mehhed, kes laiskusses ja holetusses ühhest päwast teise ellasid, läksid pühhapäwal firrikust möda, kui seäl Jummal tenistust peti. Kogodusse laul ja õrrela wäggew heäl hakkas sel korral nende süddame peäle ja kutsus neid pühha kotta. — „Tulle,“ ütles teine teise wasto, naero melega, „lähme ka ommeti üksford sisse waatma!“ Nemmad läksid firriko sisse ja istusid kerge melega mahha. Kui agga õppetaja, tõemelega neid innimesi sõitles, kes kerge melega ellawad, ei Jummal sannast egga omma hinge=õnnistusselst suggogi ei holi, kui temma koggodusst maenitses meelt ja süddant uendada, mitte mailma tühja lusti ja rõmo ahneste takka aiada, waid selle peäle wadata, selle järrel kääa, kes meile keikis täht ja märk on, Jssus Kristus, kui temma meie Õnnisteggia armo ja hal-

lastust keige nõddrade ja waeste pattuste wasto
kiitis, siis hakkas Jummal wäggew sanna ni kan-
geste selle ühhe nore innimesse süddame peäle, et
weissi touis temma filmi. — Kui Jummal tenis-
tus sai lõppend, ruttas temma kirriko-õppetaja jure,
temmale sedda kurja ja kergemelelist ello tunnistama,
mis temma siitsadik olli aianud, ja temma isälikko
nou labbi juhhatud, sai se noor mees sestammast
pawast tru ja kerme Kristusse järrele-kaia! —

Dh, andko Issand meie Jummal, et sesamma
noor mees olleks ni mitme wanna ja nore rahwale,
kes pühapäwal kirrikust möda lähwad, kõrtsis wed-
delewad ehk muud wallatust ja koerust tewad, hea
õpetusseks, ka katsuda kirriko sisse miäna, et saaksid
ka nemmad omma pattuse tee peält ümberpöörda,
pühapäwa wisi pärrast pühitseda ja Jesust Kris-
tust ennesele ello-juhatajaks otsida! —

„Misga teeb üks noor innimenne omma tee-rabda
selgeks? kui ta peab ennast sinno (Jehowa) sanna
järrele!“ — Daweti laul 119, 9.

Kas Jummal sanna jo murdis mil- lalti sinno fange süddant?

Aastal 1809 elasid faks nabrid küllas tullusa
wihha sees ühheskous. Nende riid touis ühhe raia

samba pärrast, mis nende põllude wahhel olli. Om-
ma kurja wihha sees, wõttis üks neist sedda kurja
nou, teist ärratappa. — Sureks õnnetusseks juh-
tusid mõlemad paksus metsas üksi kokko; pea hak-
kasid nemmad riidlema ja teine teist pekema. Se
mees, kes olli kurja nou wõtnud teist ärratappa,
loi omma nabrile süggawad hawad pähhä, läks koio
ja kiitles omma ehmatand naese ja lastele, mis ta
olli teinud. Nutto ja kissaga tuli selle werriseks
lõdud mehhe naene jookstes teise tiggeda mehhe
jure, agga temma wiskas naest toast wälja ja
ahwardas, temma meest hopis surnuks lüa. —
Ei palwed, ei maenitsemised egga ahwardamised
kustutand temma wihha. — Wähhe aega pärrast
sedda juhtus, et nabri kihhelkonnas isse-pühha
sai kirrikus pühitsetud. — „Woißid ka ükskord
miäna woera õppetajat kuulma,“ mõtles se tige
mees isseennesele — „oh mis õppetaja!“ — was-
tas temma isseennesele — „mul on omma õppe-
taja küllas, mul teist ep olle tarwis!“ — Siiski
temmal ep olnud koodo rahho, temma läks omma
külla-rahwaga sedda pühha pühitsemist waat-
ma. — Kirrikus temma kulis õppetajat neid san-
no kulutama: „kes omma liggimest ei armasta, ked-
da temma näeb, kuida se woib Jummalat armas-
tada, kedda temma mitte ei nä? kuida sinna woib
õnsaks sada, kui sinna omma liggimest wihtad, kui

sinna tappia olled Jummalä ees?" Sesamma sanna loi kui walf selgest taewast tiggeda süddame siise. — „Sesamma olled sinna" hüdis temma süddame tunnistus temma wasto, „kes omma liggimest wihkad; sinna põlgad Jummalat ja ei woi õnsaks sada!" Oh et minna selsammal tunnil woifsin omma ennese õppetaja käest nou ja abbi otsida" mõtles temma ommas süddames. — Siis lõpetas õppetaja omma jutlust nende sannadega: „agga mis kasso saab minno jutlustest olla? oh andko se Issand meie armo Jummal, et agga kaks ehk kolm hinged olleksid selle läbbi kasswand trui ja kindla armastusse liggimesse wasto!" — „Mul on se jutlus kassuks olnud," mõtles se tigge kurja wihhaga mees ommas süddames, „minna tahhan esminenne olla, kes ennast wõttab parrandada, minna tahhan omma kurja wihha sutumalt kautada!" — Temma läks koio ja selsammal õhtal kutsus temma keik rahwast küllas kofko, tunnistas awwalikult sedda suurt üllekohhut, mis omma naberile olli teinud, pallus tedda süddamest andeks ja pakkus temmale iggal wiisil leppitamist. — „Panne sinna, armas naber, sedda raia samba mahha, kuhho sinna tahhad, se on mul keik üks puhhas!" Silma sundimatta temma maksis sedda trahwi rahha, mis külla koggodus temma tehtud pahhandusse parrast temma peäle panni, et temma kül enne ifka

keige makso jures wastane ja kangekaelne olli olnud; temma ka esimest korda ommas ellus mõtles waeste peäle, andis neile rohke käega armoannid, lubbas omma ello parrandada ja parrandas ennast ka tõeste.

Oh armsad luggejad, kui on ka teil kurri wihha süddames, minge ja tehke nendasammoti, leppige ärra teine teisega ja woidke kurja ärra, heaga! —

„Iggamees olgo nobbe kuulma, pitkalinne räkima ja pitkalinne wihhale, sest innimesse wihha ei tee mitte, mis Jummalä ees õige on!" Sak. 1, 19 ja 20. —

Üks tallopoeg ärkab üles patto unnest.

Üks tallopoeg, kes mitto aastat olli awwalikude pattude sees ellanud, ja omma julge patto tenistusfega mitme innimessele pahhandusfeks olnud, hakkas tundma, et temma ellaminne üsna Jummalä sanna ning tahtmisse wasto olli, ja temma südda läks kurwaks selle üle; agga et pat temmale wägga maggus olli; siis ta elas segiparrast omma wanna wiisi järrele peäle. Agga üks kord läks temma metsa puid raiuma, ja kui

ta olli ühhe pu mahharaiunud tullid need sannad
temma mele: firmes on jo pude jure külge pandud;
sepärrast igga pu, mis head wilja ei kannab,
raiatakse mahha, ja wiisatakse tüllesse. Luf. 3,
9. Need sannad kohhutasid tedda nenda, et ta
wärristes hakkas mõtlema: minna olen jo nisugune
pu, ja üks Jummal karmatta innimenne, kes
wäart on, et mind Jummal iggaweste hukka
moistab. Sest aiast tundis temma ni suurt ahha-
tust ommas süddames omma pattuse ellamis-
se pärast, et ta ei woinud enam julge melega patto
tehha, waid ta hakkas sedda karmastust tundma,
mis ükski ei kahhetse, kes sedda tunneb, ja hak-
kas Jummal pole pööрма ning omma hinge õn-
nistust hõlega otsima, ning jäi ka Jummal
karmlikko ellamis-
se sisse ello otsani ning surri õn-
saste ärra.

Armas innimenne, kes sa sedda loed! ehk
finnagi olled nisugguse pu sarnane, kelle külge
firmes on pandud! Mõtle ennese peäle ja lasse
ennast so Õnnisteggia armo läbbi ühheks heaks
puuks tehha, mis head wilja kannab, et mitte
se luggu so kätte ei tulle, et sind mahha raiu-
takse ning tüllesse heidetakse!

